

Hrvatskega sabora adreso (pismo) je cesarju predložil predsednik Mirko Hrvat. Pri tej priložnosti je cesar zagotovil, da so bode gradila železnica Barez-Daruvar in Zagorska. — Dne 4. decembra začne zborovati državni zbor. — Na Moravskem začeli so socialisti ščuválnih in zapeljivih tiskovin deliti mej vojake. — Slavni škof Rudigier je nevarno zbolel. — Slovence v Trstu in iz okolice poklicalo je društvo „Edinost“ na zborovanje. Sešlo se jih je nad 350 vrlih mož na Katinari. Sklenoli so: prošnjo poslati ministru naučnemu, ker vse moledvanje pri tržaški namestniji nič ne pomaga. prvič naj se na gimnaziji slovenščina po več ur na teden uči obligatno in drugič naj se nastavlja slovenščine zmožni profesorji. Sklenejo tudi posojilnico v Trstu osnovati. — Italijani hočejo drugo leto izvoliti zelo novih poslancev, ki bi vsi naj združili se v jeden „klub“. Podobno kaže tudi Slovincem in Hrvatom. Vsi bi naj na Dunaji združili se v jeden „klub“. — Nekateri državniki svetujejo vladi, naj v Afriki pri zamorcih pridobi nekaj zemljišča in tje pošilja kaznovance, da ondi delajo, če hočejo živeti. Takšnih zamorskih naselbin za kaznovance pridobiti bi res kazalo, ker bi si mnogo stroškov prihranili. Sveta praznega je v Afriki neizmerno veliko; ladije tudi imamo za prevožno!

Vnanje države. Rusi prenamejajo svoje deželne brambove ali „narodno opolčenje“. Vsak sposobnejš se vpiše, nižje oficirje volijo sami, orožani bodo z najboljšimi puškami; rusko vojaštvo se tako pomnoži ogromno. Obžalovati je novi razpor, ki preti mej carjem in papežem, ker ruski ministri hudo pritiskavajo na katoličane, zlasti poljske. — Nemški cesar je sedaj v 88. letu in je veselje izrekel, da so pri zadnjih volitvah konservativci sijajno zmagali, a liberalci propali. Bismark je uže l. 1867 in 1871. Avstriji ponujal nevarno nam zavezo z Nemčijo, pa vselej se mu je želja odbila. Poznanski nadškof je baje kanonik Dorzevski imenovan, ker je grot Ledohovski odstopil. — Prajzovski šulverein šteje 12.000 udov, dela povsod zoper Slované, osobito zoper Čehe in Slovence. Sramota čez vse sramote slovenskim učiteljem in občinam, ki po prajzovskih penzih prste spenjajo. — Veliki otok Novo-Guineje so hoteli Nemci divjakom vzeti, pa Angleži so jim pred nosom proč vzeli. — Bolgari so sklenoli železnice staviti, turški sultan pa še odlaga in mogoče je, da potisne Avstrija vojakov naprej proti Mitrovici in zgradi potrebno železnico, ki ima srbsko vezati s turško v Solun. — Albanezi so vdrli v Srbijo in požgali nad 60 hiš, ljudi klali, živino ropali. — Kolera pobira ljudi uže v Londonu na Angleškem. — Francozi so Kitajcem vzelo mesto Tamsui. — Reka Nil pada, in angleški general Wolseley

ne more naprej proti Sudanu s svojimi ladjami, mesto Dongala je v nevarnosti. Mahdijeva vojska je preti obkoliti.

Za poduk in kratek čas.

Delovanje deželnega odbora l. 1883.

II. Leta 1878 so nemški liberalci pozabili na slabe letine in v žepih štajerskih davkeplačilcev zvohali preobilico denarjev. Zato so globoko zagrabili ter sklenoli meščanom v Gradci, Celji, Radgoni, Hartbergu, Fürstfeldu, Voitsbergu in Judenburgu osnovati tri-razrednih meščanskih šol. Vdrapnole so nas uže za 259.297 fl. Vsak učenec stane deželo 34—177 fl. na leto in v Radgoni je več učiteljev, kakor učencev v tretjem razredu, prvih je namreč 7, teh pa 5. Največ iz deželne blagajnice zajela je celjska, namreč 40.896. Učencev je lani imela 57 nemških in 56 slovenskih, eden učenec stane 61 fl. deželo. Radgonska šteje samo 36 nemških in 15 slovenskih učencev. Pozoblje nam vsako leto po 36.037 fl.

V Leobnu vzdržujemo zraven gimnazije še deželno rudarsko šolo. Ker ima premalo učencev, treba jej takih s štipendijami kupovati. Lani je bilo samo 26, stanejo pa 6209 fl. Galerija slik in risarska akademija v Gradci zahteva 6785 fl. šola za gluhoneme 14.752 fl., jezderska šola 270 fl., turnarska pa 5067 fl.

Blizu Gradca je deželna kmetijska šola. V osebi g. Hanzeljna dobila je novega ravnatelja, stari je šel v pokoj in si čas krati z liberalnimi volilnimi oklici, kateri so pa tako zabeljeni, da jih državno pravdnštvo kar pograblji, ko zagledajo beli dan. Šola stane 12.766 fl. na leto pa ima lastnih dohodkov 5423 fl. torej doplačujemo 7343 fl. V mestu nahaja se podkovaška šola. Stroškov je 7065 fl. Doplačuje država 1500 fl. Gradec 500 fl. in dežela 1154, drugo pokrivajo lastni dohodki n. pr. od vračenja bolenih žival 3000 fl. od podkavanja 1000 fl. Učencev je bilo 35, med njimi 8 Slovincem.

Vinorejska šola pri Mariboru dobila j. g. Kalmana za ravnatelja. Kdo je za to službo zraven njega še prosil, tega nismo izvedeti mogli. G. Kalman je rodom Kranjec in razume slovenski. Njegov adjunkt g. Knauser je pa trd Nemec ter ne zna nič slovenski, g. Kec, rodod iz Haloz, je tudi kot učitelj nameščen. Plača je tako nastavljena: ravnatelj 1600 fl. adjunkt 1000 fl., učitelj 600 fl., učitelj za ponavljanje predmetov v ljudski šoli 360 fl. učitelj za risanje in petje 200 fl. G. dr. Trč hodi razlagat o bučelarstvu. Za goste prirejajo se poučni kurzi, za učitelje in za viničarje posebni kurzi, slednji po dvakrat na leto. Spomladi letos se je udeležilo 24 viničarjev, nam-

reč 2 Nemca in 22 Slovencev. Od teh je samo 5 bilo, ki so tirjali, naj se jim slovenski razlaga, ker nemški ne umejo, in se jim je tudi ustrezalo. Podpore so dobili 1 fl. na den, ker je v to svrhu deželni zbor dovolil 600 fl. Vinorejsko šolo obiskovalo je 16 učencev. Iz mej njih je uživalo 12 deželske štipendije, 5 okrajne štipendije, 5 je bilo takih, ki so sami plačevali potrebne zneske, zraven so bili 4 praktikanti. Poučuje se nemški, čeravno je večina učencev slovenska. Lastnih dohodkov imela je vinorejska šola 10.440 fl. tako da je dežela doplačala 6391 fl. Pod prejšnjim ravnateljem je dežela kupila velik kos gozda, ki se je posekal in v vinograd spremenil. Kdo je to nasvetoval, to pisatelju ni znano. Toda sedaj se kaže velik pregrešek: ti vinogradi so šoli nepotrebni, preveliki, predaleč od nje, brez viničarij, brez delavcev, brez gnoja. Sočivnjak in drevesnica pa sta izvrstna. Slednja daje na leto po 3000 fl. dohodka. Drevesca so izborna lepa in dobro požlahtnjena: jabelčna veljajo po 50 kr., gruškovka pa 60 kr. Plemena so vselej zanesljivo prava, katerih kdo zahteva.

(Dalje prihodnjč.)

Smešnica 47. Kaj je težje, vino ali voda? Tako vpraša nekdo učenega profesorja. Zaničljivo odgovori ta rekoč: voda, to uže vsak šolarček zna. Ni res, mu odgovori vpraševalec: vode pijem kolikor hočem pa jo bodem prav lahko nesel, vina pa le kake 3—4 litri. Več ne morem nesti.

Razne stvari.

(Slovenskega društva) odbor v Mariboru namerava sklicati občni zbor in želi poizvedeti od p. n. društvenikov, kaj vse bi se naj dalo na dnevni red, zlasti z ozirom na to, da štajerski Slovenci v narodnem oziru trpimo krivic brez konca in mere. Treba bo tudi ozirati se na delovanje deželnega zbora štajerskega v zadnjem zborovanju pa na državni zbor, njegovo zadnjo zborovanje in bližajoče se volitve.

(Ljubljanski škof) milost. gosp. dr. Jakob Misija bodo v Gradci v škofa blagoslovljeni in 8. dec. t. l. slovesno v Ljubljani vpeklani. —

(Kmetska čitalnica v Rušah) napravi v nedeljo 23. t. m. veselico v g. Maroltovej hiši ob 3. uri popoldne. Vspored: pozdrav. Mojemu narodu (M. Vučnik), Deklamacija, V sladkih sanjah (Hajdrih), Deklamacija, Slovenec sem (dr. Ipavie), Tombola. K obilnej udeležbi vabi načelnik Luka Hleb.

(Na Vogerskem) v Budimpešti na vseučilišči je vpisanih dijakov 1344 katoliških, 74 unijskih, 94 pravoslavskih, 349 protestantov, 488 kalvincev in — 1075 Judov.

(Iz Globokega) pri Brežicah se nam piše, da tam še niti treh liberalcev ni v občinskem zastopu, zlasti je župan g. Podvinski priden Slovenec in naročnik „Slov. Gosp.“ ter ne trpi in ne pozna liberalcev. Dobro, vendar želimo, da ne zahtevajo več priobčiti in mir se naj vrne v jako ljubo nam občino.

(Matica slovenska) v Ljubljani letos še ni imela občnega zbora.

(Starosta štajerskih pisateljev) slovenskih č. g. Davorin Trstenjak je na lastne stroške izdal knjižico: Werian de Graz. Velja 50 kr. v sv. Mohorjevi tiskarni v Celovci. Knjiga popisuje zgodovino knezov Windisch-Graetzov, ki so bržčas potomci slovenskega plemiča na Koroškem.

(Vabilo k občnemu zboru) „katoliškega podpornega društva“ v Celji, ki se obhaja v nedeljo 23. novembra t. l. popoldne točno ob treh v vrtni dvorani „pri belem volu“. Dnevni red: 1. Razna sporočila. 2. Volitev novega odbora. 3. Razni nasveti. Opomba. Pri zborovanju smejo pričujoči biti tudi društveni prijatelji, ktere pripeljejo v dvorano društveniki. Pri zboru predloge staviti in glasovati smejo pa le društveniki udje. Pri tej priliki utegnejo društveniki odrajtati zaostalo letnino; tudi novi udje se pred zborovanjem zamorejo vpisati v društvo. Po zborovanju, ki utegne trajati do 4. ure, se bo igrala tombola na korist ubožnim učencem in učenkam iz okoliških šol. Častite ude in druge društvene prijatelje vljudno vabimo in prosimo, naj se blagovolijo tega društvenega shoda vdeleževati v prav obilnem številu.

Odbor katol. podp. društva.

(Književno naznanilo.) Knjiga „Politična in kulturna zgodovina štajerskih Slovencev“ je ravno kar dotiskana in zdaj se veže v prav elegantne platnice. Radi tega moral sem ceno za 20 kr. zvišati. P. n. naročniki mi najbolje vstrežejo, ako mi naročnino in poštino (v skupnem znesku 1 fl. 30 kr.) po nakaznici pošljejo.

J. Lapajne,
pisatelj in založnik.

(Častno občanstvo.) Zlatomešnik in profesor v pokoji častiti gospod Dr. Jožef Muršec Živkov je od občine Biš ob Pesnici v seji dne 13. t. m. za premnoge zasluge v prid občini in celej župniji imenovan za častnega občana.

(V Celji) so g. Vršča, notarja v Sevnici obsodili na 10 fl. plateža, čeravno je 5 zapri-seženih prič dopričalo, da ni žaljivnih besed govoril zoper nekega dr. Kaučiča na Dunaji, katerega niti ne pozna; tudi od celjsk. č. g. opata toženi g. Likar, Fr. Lipovšek in Martin Žnidar so bili zopet obsojeni, prvi na 3 tedne, druga dva na 14 dni zopora. Žagovornik g. dr. Serneec je povdarjal, da je vse res in dokazano, s čemer